

CELIA

Vi gör läsningen mer jämlik – Celias strategi 2021–2025

GODKÄND AV CELIAS DIREKTION 19.11.2021

Innehåll

Inledning	3
På vad grundar sig vår strategi och verksamhet?	4
Celias strategi 2021-2025	5
Vår vision för 2025: Celia är den bästa expertorganisationen och samarbetspartnern för jämlik läsning	6
Celias uppdrag eller mission	6
Förändringar i vår verksamhetsmiljö	7
Hörnstenarna för vår verksamhet eller våra värderingar	8
Perspektiv på utveckling och strategiska prioriteringar	10
1. Användarnas perspektiv	10
2. Våra service- och samarbetspartners perspektiv	11
3. Samhällsperspektivet	12
4. Vår arbetsgemenskaps perspektiv	13

Inledning

Vi lever i en värld fylld av texter och bilder, och möjligheten till läskunnighet, läsning, och att skaffa sig kunskap och olika synvinklar hör till de grundläggande principerna för demokrati. Trots att många framsteg har gjorts är böcker och läromedel i tillgängliga format ännu inte åtkomliga för alla människor och därför behövs Celias insats fortfarande.

Celia producerar och erbjuder material i tillgängliga format för människor som inte har möjlighet att läsa och lära sig med tryckt text. Vår uppgift är också att med vår sakkunskap stötta och vägleda andra aktörer i att förbättra sitt material och tillgängligheten för information. En ökning av volymerna med tillgängligt material i samhället ökar också människornas möjlighet att vara delaktiga.

Strategin för 2021-2025 grundar sig på Celias strategi 2020-2030, som har förtydligats och preciserats i samråd med medarbetarna och direktionen vid Celia. Beredningen har gjorts vid gemensamma workshopar, personalevenemang samt på möten mellan direktionen och beredningsgruppen. Vi som myndighet samarbetar med våra intressenter kring genomförandet av strategin och inom ramen för Celias resultatstyrning och ledarskap följer vi upp hur strategin förverkligas med olika mätare och utredningar.

På vad grundar sig vår strategi och verksamhet?

Den strategiska utvecklingen av Celia och vår verksamhet är förankrad i grundlagen, i övrig finländsk lagstiftning, i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt i undervisnings- och kulturministeriets strategier.

I enlighet med grundlagen är vår roll att trygga lika möjligheter för alla att enligt sin egen förmåga och sina särskilda behov få utvecklas och också få annat än grundläggande utbildning. Jämlikhet är också en rättighet enligt grundlagen. Celias ställning och uppdrag definieras i en skild lag och förordning, i upphovsrättslagen samt genom lagen om allmänna bibliotek.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning tryggar samma rättigheter för personer med funktionsnedsättning som för alla andra. Konventionen omfattar rättigheter och frågor som Finland ska främja, till exempel jämlikhet, tillgänglighet samt rätten till information, utbildning, kultur och delaktighet.

Genom vår verksamhet genomför vi också de strategiska tyngdpunkterna “allas förmågor och kompetens stärks” och “likvärdiga förutsättningar

för ett meningsfullt liv” i undervisnings- och kulturministeriets strategi 2030 samt den kulturpolitiska strategin 2025 “delaktigheten i kulturen har ökat och skillnaderna mellan olika befolkningsgruppers medverkan har minskat”.

Celias strategi 2021–2025

Vi gör läsningen mer jämlik

Vision

År 2025 är Celia den bästa expertorganisationen och samarbetspartnern för jämlik läsning

Våra prioriteringar

- Vi utvecklar Celias tjänster och material för användarnas varierande behov
- Vi samarbetar aktivt för att främja jämlik läsning
- Tillsammans utvecklar vi kompetens, välbefinnande och tydliga arbetssätt
- Vi skapar och upprätthåller förutsättningar för jämlik läsning

Våra värden

- Jämlikhet
- Kundorientering
- Samarbete
- Utveckling

Vår vision för 2025: Celia är den bästa expertorganisationen och samarbetspartnern för jämlik läsning

Med jämlik läsning avses att alla, också personer med läsnedsättning, har en jämlik möjlighet att läsa, få information och lära sig på sina egna villkor. Vi på Celia har både erfarenhet och kännedom om behoven hos personer med läsnedsättning gällande läsningen och bibliotekstjänsterna. Den här sakkunskapen vill vi dela med oss av till våra partner och övriga aktörer och vi befäster detta genom att systematiskt utveckla vår kompetens, genomföra rekryteringar och nätverka nationellt och internationellt. Vi stärker det ömsesidiga intresset för och effekten av partnerskapen genom en långsiktig dialog och gemensamt utvecklingsarbete. Med hjälp av vår ständigt utvecklande expertis och fungerande samarbete har vi goda förutsättningar att komma vidare mot 2025.

Celias uppdrag eller mission

Minst en halv miljon finländare har svårigheter att läsa bland annat till följd av inlärningsproblem, ålder eller problem med synen. Vårt uppdrag är att göra läsningen mera jämlik. Vi erbjuder alla de människor som på grund av läsnedsättning inte har möjlighet att läsa en tryckt bok möjlighet att läsa och lära sig.

Genom att främja jämlik läsning, det vill säga läskunnighet, läsning och inlärnin för personer med läsnedsättning skapar vår verksamhet förutsättningar för social delaktighet och motarbetar marginaliseringen i samhället. Vår samhällspåverkan grundar sig på vår unika boksamling, som innehåller både digitalt och fysiskt tillgängligt material, samt på de tjänster som vi erbjuder online och på traditionellt sätt. Genom stöd och rådgivning förbättrar vi tillgängligheten av de material som förlag och andra utgivare producerar. Vi ger anvisningar och råd till bibliotek, skolor, och läroanstalter i frågor gällande bibliotekstjänster för personer med läsnedsättning. Vårt nätverk av servicepartner täcker hela landet.

Förändringar i vår verksamhetsmiljö

Under strategiperioden påverkar digitaliseringen, klimatkrisen, den åldrande befolkningen, en ökande kulturell mångfald, förändringar i lagstiftningen och följder av coronapandemin både våra målsättningar och vår verksamhet.

Digitaliseringen och teknologiutvecklingen ger nya möjligheter både för utveckling av tjänsterna och för användarna, men de kan också utgöra ett hinder för användning av tjänsterna. Vi måste även i fortsättningen producera våra tjänster så att vi också ser till de behov som våra allra mest utsatta användare har.

Målsättningarna för ansvarsfullheten i vår verksamhet, att öka verksamhetens påverkan men samtidigt minska det ekologiska fotavtrycket, blir allt viktigare. Ansvarsfullheten ska synas som en röd tråd i all vår verksamhet på precis samma sätt som tillgängligheten.

Befolkningen åldras och parallellt med att antalet olika livsstilar och värderingar ökar sker också en ökning i den språkliga och kulturella mångfalden. Tillsammans med våra samarbetspartner bör vi se till att våra bibliotekstjänster är tillgängliga, inom räckhåll och nåbara samt att de motsvarar användarnas behov.

Vår verksamhet formas kraftigt av den förändringar i lagstiftningen, bland annat den nya lagen om myndigheten, effekterna av tillgänglighetsdirektivet samt övrig lagstiftning som påverkar myndigheternas verksamhet.

Distansarbete under pandemin har förändrat vår uppfattning om hur arbete utförs och orsakat ett behov av ändringar bland annat för utvecklingen av arbete på flera ställen och förstärkande av samhörigheten.

Hörnstenarna för vår verksamhet eller våra värderingar

Hörnstenarna i vår verksamhet 2021-2025 är jämlikhet, kundorientering, samarbete och utveckling.

Jämlikhet

Redan till Celias grundläggande uppgifter hör att främja jämlikhet i läsningen. Människorna har olika utgångspunkt och möjligheter och likabehandling räcker inte alltid till för att trygga att jämlikheten förverkligas. Genom att främja jämlik läsning sörjer vi för vår del aktivt för att också personer med läsnedsättning kan läsa på sina egna villkor, studera och lära sig.

Kundorientering

Med kundorientering avses för oss att vi beaktar både kundernas erfarenheter och våra servicepartners sakkunskap inom ramen för planering, genomförande och bedömning av tjänsterna.

Samarbete

Samarbete är förmågan att tillsammans uppnå sådant som alla deltagare kan vara tillfreds med. När samarbetet är ömsesidigt, bygger på förtroende och har ett gemensamt mål blir det ett partnerskap. Tillsammans med våra partner når våra tjänster i större omfattning personer med läsnedsättning och främjar effektivare

tillgänglig utgivning och jämlik läsning. Därför värnar vi om vårt interna, inhemska, nordiska och internationella samarbete på alla nivåer i vår verksamhet.

Utveckling

Kontinuerlig utveckling är att förbereda oss för framtiden så att vi kan beakta förändringar i kunders behov och i verksamhetsmiljön. Vi utvecklar kundorienteringen, kvaliteten, påverkan, ansvarsfullheten och effektiviteten i vår verksamhet. Vi stöder utvecklandet genom aktivt samarbete inom ramen för nationella och internationella nätverk samt genom att systematiskt upprätthålla vår kompetens.

Perspektiv på utveckling och strategiska prioriteringar

Vi definierar strategiska prioriteringar för vårt utvecklingsarbete ur fyra olika perspektiv: användare, service- och samarbetspartner, samhället och vår arbetsgemenskap.

1. Användarnas perspektiv

Vi fördjupar vår kunskap om våra användare

Vi ökar vår förståelse för våra användare och deras behov genom att utnyttja kundrespons, kundundersökningar, utredningar, studier utförda av andra samt information som våra rapporterings- och analysverktyg producerar.

Vi utvecklar våra servicemodeller och onlinetjänster att motsvara användarnas behov

Vi utvecklar vår verksamhet i samråd med våra intressenter så att användarnas behov och våra möjligheter att tillhandahålla tjänsterna når varandra. Vi utvecklar vårt rapporterings- och analysverktyg, vi berikar våra informationsresurser och i utvecklandet utnyttjar vi kunskapsbaserad kundförståelse. Vi håller vägkartan för våra onlinetjänster uppdaterad och vi satsar i första hand på utveckling av våra onlinetjänster.

Vi erbjuder våra användare mångsidigt och omfattande material

I vårt utbud beaktar vi att vi för en del av våra kunder är det enda läsalternativet medan andra har möjlighet att utnyttja också andra aktörers materialutbud. Vi erbjuder våra användare material och tjänster också från andra delar av världen och på olika språk. Vi tryggar framtida lösningar genom permanent förvaring av vårt material.

Vi tryggar möjligheterna att läsa och lära sig taktilt

Vi förnyar produktionen av och utbudet på taktila produkter avsedda för barn och ungdomar med synnedsättning på ett för framtiden hållbart sätt. Vi främjar läsning av punktskrift. Vi tryggar sakkunskapen kring punktskrift och kontinuiteten för taktilproduktionen.

2. Våra service- och samarbetspartners perspektiv

Vi skapar viktiga partnerskap genom samarbete och fastställer dess målsättningar tillsammans

Vi utvecklar våra viktigaste servicepartnerskap tillsammans med bibliotek och skolor så att vi på ett mera omfattande och hållbart sätt ska kunna nå personer med läsnedsättning med våra tjänster och främja jämlik läsning. Vi bygger också förutsättningslöst upp nya samarbeten och nya partnerskap.

Vi lyssnar på och stöder våra partner i främjandet och erbjudandet av jämlik läsning

Vi lyssnar noga på våra partner och försöker hitta gemensamma fördelar och mål för utvecklingen. Vi stöttar bibliotek och skolor i utvecklingen av tillgängliga bibliotekstjänster och i processen med att nå och aktivera våra användare. Vi deltar aktivt i planeringen och genomförandet av centrala nationella projekt.

Vi utvecklar fortlöpande vår utgivningspolicy med beaktande av förändringar i vår verksamhetsmiljö

Vi utvecklar fortlöpande vår utgivningspolicy och våra utgivningsprinciper. Vi anpassar vår verksamhet till utvecklingen och behoven, men vi sörjer för att vår samling fortsätter att uppfylla de högklassiga kraven på biblioteksverksamhet.

Vi ger råd och stöd om tillgänglig utgivning till förläggare och utgivare

Vi följer med utvecklingen och tillämpningen av tillgänglighetslagstiftningen och fortsätter samarbetet med förläggare för utveckling av tillgänglig litteratur. Genom samarbetet utvidgar vi vår kompetens om förläggarfältet och bokbranschen och skapar en produkt av vår kompetens som motsvarar förläggarnas och utgivarnas behov och som gagnar användarna.

Vi utvecklar våra inhemska och internationella nätverk

Samarbete och nätverk är ytterst viktiga för oss, och vi satsar på dem också i framtiden. Vi deltar i internationella utvecklingsorganisationers verksamhet, bidrar med vår expertis i gemensamma projekt, gör gemensamma anskaffningar och lär oss av varandra.

3. Samhällsperspektivet

Vi samarbetar aktivt i utveckling av gemensamma lösningar och tjänster för främjande av bibliotekstjänster för personer med läsnedsättning och tillgänglig publicering

Vi letar aktivt efter samarbetsmöjligheter i situationer där man planerar och utvecklar omfattande lösningar för bibliotekstjänster, tillgänglig publicering och kontinuerligt lärande. Vi påverkar även proaktivt.

Vi lyfter fram de behov som personer med läsnedsättning har för att främja läskunnigheten och läsningen

Vi strävar efter att de behov som personer med läsnedsättning har beaktas i nyckelprojekten inom bibliotekssektorn, läskunnighet, läsfrämjande och inläring. Vi utför ett systematiskt intressent- och nätverksarbete och för en stark sakkunnigdialog så att man också på bredare front ska känna igen oss och vår kompetens i sakkunnigrollen.

Vi arbetar enligt principerna för hållbar utveckling

Vårt hållbarhetsarbete bygger på de grunder för hållbar utveckling som vi identifierat bland målsättningarna för FN:s Agenda 2030. Vi strävar efter att de positiva effekterna av vår verksamhet ska öka och det ekologiska fotavtrycket minska. I planeringen av vår verksamhet tar vi hänsyn till målsättningarna som helhet och vi deltar i det nationella och internationella samarbetet kring dem..

4. Vår arbetsgemenskaps perspektiv

Vi utvecklar vår verksamhet så att det stöder vårt arbete och förverkligandet av våra mål

Syftet med utvecklingen är att skapa förutsättningar för att kunna uppnå vår vision och våra strategiska målsättningar. Det här gör vi genom att omforma våra sätt att arbeta, vårt ledarskap, våra uppgifter och vår organisation så att de motsvarar målsättningarna och inriktningen, samt genom att stöda våra medarbetare på färden mot framtiden.

Vi förbättrar systematiskt välbefinnandet i arbetet för att det ska kännas bra att jobba hos oss

Vi förverkligar och följer aktivt med utvecklingsplanen för välmående i arbetet där fokus är på utmaningarna i vår arbetsgemenskaps verksamhet. Vi satsar på att bygga upp en gemenskap och vi utvecklar våra styrkor.

Vi utvecklar kommunikationen och informationsflödet över teamgränserna

Våra viktigaste processer är tidsmässigt långa och passerar flera funktioner. Därför förbättrar vi kommunikationen mellan teamen bland annat genom utveckling av processerna samt genom att befästa alla personers ansvar som kommunikatörer.

Vi utvecklar vår kompetens enligt strategin och på ett systematiskt sätt

Vi satsar också i fortsättningen på utvecklingen av medarbetarnas kompetens. Vi kartlägger våra

kompetensområden med beaktande av framtida behov och upprättar en prioriterad plan för utveckling av kompetensen med utgångspunkt i strategin.

Vi går vidare med ett coachande arbetssätt och dialog

En verksamhetskultur som kännetecknas av ett coachande arbetssätt och dialogdiskussion bygger upp vår arbetsgemenskap och koncentrerar sig på styrkor, skapar samstämmighet och en attityd som är uppmuntrande där alla känner till målsättningarna.

